

6 گام اساسی حل بحران سوریه از نگاه موسویان

کد خبر: ۵۲۲۶۳

تاریخ: ۰۶ فروردین ۱۳۹۴ - ۰۹:۱۶

نشریه نشنال اینترست نوشت که یک تحلیلگر ایرانی با اشاره به این که حل بحران سوریه نیاز به باز اندیشی طرفهای درگیر در مورد دولت بشار اسد دارد، دستیابی به یک راه حل اجرایی را در شش گام میسر دانسته است.

سید حسین موسویان در مقاله ای که در آخرین شماره نشنال اینترست، یک نشریه تخصصی در امور سیاست خارجه در آمریکا به چاپ رسیده، ابتدا آماری در مورد آنچه که به گفته وی یک فاجعه واقعی در سوریه در پی داشت، از جمله انهدام وسیع کشور و تشکیلات زیر بنایی آن، کشته شدن بیش از ۲۰۰ هزار نفر و آوارگی ۷/۶ میلیون نفر در داخل و بر جای ماندن ۸/۳ میلیون پناهنده و نیاز مبرم ۱۳ میلیون نفر به کمکهای بشردوستانه ارائه می دهد.

وی سپس به 'طرح اقدام' استفان دمیتسورا سومین نماینده سازمان ملل متحد برای حل مناقشه سوریه با هدف حرکت به سمت یک راه حل سیاسی مناقشه در سال ۲۰۱۵ اشاره می کند.

موسویان به نقل از این نماینده خاطرنشان می سازد که در وهله نخست باید بر تهدید واقعی تروریسم بر اساس قطعنامه های سازمان ملل تمرکز کرد؛ سپس خشونت ها را کاهش داد و بعد از آن از طریق کاهش خشونت ها سعی کرد تا حد ممکن به مردم سوریه در داخل و خارج کشور و کسانی که از این مناقشه درد و رنج زیادی متحمل شده اند، دسترسی پیدا کرد. سپس امیدوارانه از طریق آن تسهیلات لازم را فراهم کرد و برای حرکت به سمت یک راه حل سیاسی، از آن به عنوان یک بلوک ساختمانی استفاده کرد.

وی در ادامه مقاله خود، اذعان نماینده سازمان ملل به اینکه بشار اسد رئیس جمهوری سوریه بخشی تعیین کننده از این راه حل است را یک گام مثبت دانسته و می نویسد: اما هرگونه راه حل بحران سوریه نیاز مبرم به واقع گرایی و عمل گرایی در کنار هم دارد و برخی از بازیگران مربوطه باید کبر و غرور خود را فرو خورده و اشتباهات گذشته شان را جبران کنند.

در این مقاله اذعان نماینده سازمان ملل به نقش کلیدی بشار اسد، نخستین و مهمترین عامل واقع گرایانه برای حل بحران سوریه عنوان شده است.

موسویان معتقد است که نشانه های به طور مشابه واقع گرایانه را می توان در سیاست گذاری آمریکا و همچنین جناح مخالف میانه روی سوریه نیز مشاهده کرد؛ این جناح ظاهراً از گفته هایی چون 'اسد باید برود' و خواندن وردهایی چون 'اسد را بمباران کنید' دوری جسته است.

وی همچنین به سخنان جو بایدن معاون رییس جمهوری آمریکا اشاره کرد که گفته است: متحدان ما نظیر ترکیه، عربستان سعودی و امارات متحده عربی بزرگترین مشکل ما در سوریه بودند؛ چرا که به حدی در پایین کشیدن اسد مصمم بودند که یک جنگ نیابتی شیعه - سنی راه انداخته و صدها میلیون دلار پول و دهها هزار تن سلاح به سمت

شورشیان سرازیر کرده و نتیجه چنین سیاستی اکنون محسوس تر شده است.

به نوشته نشنال اینترست دومین عامل، به رسمیت شناختن این حقیقت است که تهدید واقعی بشار اسد نبوده بلکه دولت اسلامی (داعش) است.

موسویان به مطالعه اخیر مؤسسه پژوهشی راند اشاره می کند که در آن، سقوط رژیم بشار اسد بدترین نتیجه برای منافع آمریکا توصیف شده است؛ چرا که سوریه را از مؤسسات دولتی باقیمانده محروم ساخته و دست دولت اسلامی و دیگر گروههای افراطی را برای شورش و بلوا بازتر می کند.

وی می نویسد: هرچند که نماینده سازمان ملل بدرستی از 'نیاز به تمرکز بر تهدید واقعی تروریسم' سخن به میان آورده، اما این تغییر عقیده و رویکرد هنوز در جاهایی چون آمریکا به وجود نیامده چرا که سناتورهای جمهوری خواهی چون جان مک کین و لیندزی گراهام هنوز به غلط، برداشتن اسد را شکست داعش تصور می کنند.

به عقیده این تحلیلگر ایرانی، در پیش گرفتن سیاست های ضد و نقیض به حل این مناقشه خونین طولانی کمکی نخواهد کرد و پرهیز از این سیاستها، سومین عامل حل این بحران است.

به نوشته موسویان، عامل چهارم که باید پذیرفت، این است که تلاش برای پایان دادن به مناقشه، نمی تواند به تنهایی توسط هر یک از جناحهای ذیربط یا دخیل در منطقه و فراتر از آن انجام شود؛ بلکه بهترین تلاشهای سازمان ملل نیز نمی تواند بدون خواست و اراده ای در پایتخت کشورهای ذینفع برای غلبه بر خیالات و تصورات گذشته و صرف انرژی خود بر روی یک استراتژی بزرگ با هماهنگی کامل به نتیجه برسد.

موسویان با توجه به شکست مذاکرات ژنو یک و دو می نویسد: موفقیت طرح جدید پیشنهادی نماینده ویژه سازمان ملل، به یک هماهنگی سیاسی بزرگتر نیاز دارد. به عقیده من، پنج عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل و پنج بازیگر منطقه ای مربوطه یعنی ایران، عراق، ترکیه، عربستان سعودی به همراه شورای همکاری خلیج فارس و مصر باید نگرش و رویکرد تازه ای نسبت به بحران سوریه داشته باشند.

گامهایی که باید برای حل بحران سوریه برداشته شود

موسویان در این مقاله، برون رفت از بحران سوریه را مستلزم برداشتن شش گام اساسی زیر می داند.

گام نخست - توافق بر سر اصول کلی و منطقی نظیر:

1- حفظ وحدت و یکپارچگی ارضی سوریه

2- حفظ نهادهای دولتی سوریه از جمله ارتش و خدمات مدنی

3- تعامل تمام طرفهای ذیسهام در فرآیند سیاسی

4- بررسی زمینه اعتدال از طریق تقویت میانه روها

5- پایان دادن به ایجاد مآمن برای تروریستها در خاک سوریه

6- توقف تأمین تسلیحاتی و مالی جناح مخالف خشن

7- تضمین حقوق اقلیت ها

8- تقویت کمکهای بشردوستانه

9- تلاش برای ایجاد یک نظام تقسیم قدرت

10- بررسی یک فرمول عملی برای گذار سیاسی آرام و صلح آمیز از این بحران

گام دوم: تشکیل یک مجمع فراگیر متشکل از گروههای مخالف میانه رو و غیر خشن و دولت

گام سوم: اعلام آتش بس با میانجیگری ناظران بین المللی

گام چهارم: گسترش کمکهای بشردوستانه بشدت مورد نیاز

گام پنجم: اجرای توافقنامه ها و گامهای فوق از طریق تشکیل یک نهاد اداره کننده انتقالی

گام ششم: انتخابات سازماندهی شده توسط سازمان ملل و تحت نظارت این سازمان